

31.12.2015

Sivistyslautakunta xx.xx.2016
Kaupunginhallitus xx.xx.2016
Kaupunginvaltuusto xx.xx.2016

LOVIISAN KAUPUNKI

KOULUTOIMINNAN KOKONAISSELVITYS 2016–2021

SISÄLTÖ

1	Johdanto	4
2	Selvitystyön tavoitteet	6
3	Selvityksen lähtökohdat	7
3.1	KUNTATALOUDEN NÄKÖKULMA	7
3.2	VÄESTÖ- JA OPPILASENNUSTEET	8
3.3	KOULUKIIINTEISTÖT	9
3.4	INVESTOINTIMÄÄRÄRAHA	10
3.5	RAHOITUSVAIHTOEHDOT	11
3.6	MUUT SELVITYKSET	12
	3.6.1 Päiväkotien ja koulujen kuntoarviot	12
	3.6.2 Ruotsinkielisen koulukeskuksen hankeselvitys	12
	3.6.3 Koskenkylän koulun hankeselvitys	13
	3.6.4 Keittiöverkkoselvitys	13
	3.6.5 Oppilaaksiottoalueet	13
	3.6.6 Valtuustoaloitteet	13
	3.6.7 Koulujen johtajuusjärjestelyt	14
	3.6.8 Kielikylpy	14
4	Vaihtoehtojen tarkastelu	15
4.1	YLEISTÄ	15
4.2	VAIHTOEHDOT PERUSOPETUKSESSA	15
5	Työryhmän ehdotus Loviisan kouluverkosta	21
5.1	KOULUVERKON MUUTOKSET PERUSOPETUKSESSA 2017-2021	21
5.2	MUUT KEHITTÄMIS- JA TOIMENPIDE-EHDOTUKSET	24
6	Keskustan alueella sijaitsevat päiväkodit	26
6.1	SELVITYSTYÖN TAVOITTEET	26
6.2	SELVITYKSEN LÄHTÖKOHDAT	26
6.3	LAPSIENNUSTEET	26
6.4	KESKUSTAN PÄIVÄKOTIKIIINTEISTÖT	27
6.5	INVESTOINNIT	27
6.6	VAIHTOEHTOJEN TARKASTELU VARHAISKASVATUKSESSA	28

6.7 TYÖRYHMÄN EHDOTUS KESKUSTAN PÄIVÄKOTIVERKOSTA 29

LÄHTEET

LIITTEET: LIITE 1A JA B) KOULUJEN PITKÄN AIKAVÄLIN KUNNOSSAPITOSUUNNITELMA(PTS) VUOSILLE 2016-2024 SEKÄ KOULUVERKKO

LIITE 2: ARVIO KOULUJEN KORJAUSVELASTA

LIITE 3: ARVIO KOULUJEN PERUSKORJAUSKUSTANNUKSISTA

LIITE 4: OPPILAAKSIOTTOALUEET

LIITE 5: PÄIVÄKOTIEN PITKÄN AIKAVÄLIN KUNNOSSAPITOSUUNNITELMA(PTS) VUOSILLE 2016-2024

1 Johdanto

Kouluverkon kehittämissuunnitelman loppuraportti vuosille 2015–2020 merkittiin tiedoksi kaupunginvaltuustossa 29.10.2014. Loviisan kaupunginvaltuusto päätti samassa yhteydessä, että sivistyskeskuksen tulee yhdessä sivistyslautakunnan kanssa laatia koulutoiminnan kokonaissuunnitelma vuoden 2015 aikana, johon tulee sisällyttää kouluinvestointien priorisointi sekä niiden aikataulut. Selvityksestä tulee myös käydä ilmi mitkä ovat uusien koulujen toiminta- ja vaikutusalueet olemassa olevaan kouluverkkoon verrattuna. Päätöksen mukaan valtuusto päättää vuonna 2016 tulevasta kouluverkosta.

Loviisan kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupungin talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2016–2018 kokouksessaan 11.11.2015. Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupungin investiohjelman vuoteen 2021 saakka. Koulu- ja päiväkotinvestointeihin kaupunginvaltuusto päätti varata yhteensä 25,8 miljoonaa euroa vuosille 2017–2020. Investointivaroista 20,8 miljoonaa euroa kohdentuu kouluihin ja 5 miljoonaa euroa päiväkoteihin. Kaupunginvaltuusto päätti samassa yhteydessä, että se päättää mahdollisten kouluinvestointien toteutusjärjestyksestä kun koulu- ja päiväkotiverkkoverkkoselvityksestä on tehty päätös.

Selvitystyön ohessa on tehty tai päivitetty seuraavat tarvittavat selvitykset, joiden lukuja ja vertailutietoja on osittain hyödynnetty tässä raportissa:

- päiväkotien ja koulujen kuntoarviot
- Koskenkylän koulun hankesuunnitelma
- ruotsinkielisen koulukeskuksen hankesuunnitelma

Selvitys pohjautuu lisäksi Tilastokeskuksen, Väestörekisterikeskuksen ja Loviisan kaupungin omiin tilastotietoihin ja -ennusteisiin.

Selvitys, johon sisältyy myös eräiden keskustassa sijaitsevien päiväkotien tarkastelu, on laadittu seuraavista viranhaltijoista koostuvan varsinaisen työryhmän toimesta: koulutuspäällikkö Timo Tenhunen, taloussuunnittelija Siv Mårtens, tilapäällikkö Antti Kinnunen, sivistysjohtaja Thomas Grönholm. Taloussuunnittelija Siv Mårtens on toiminut ryhmän sihteerinä ja sivistysjohtaja Thomas Grönholm on toiminut ryhmän puheenjohtajana.

Selvitystyön valmistelun tueksi on vuoden 2015 aikana kutsuttu koolle myös ns. laajennettu työryhmä. Tähän ryhmään ovat varsinaisen työryhmän jäsenten lisäksi kuuluneet: talousjohtaja Kirsi Kettunen (4.6. - 31.8.2015), suunnitteluinsinööri Mikko Mattinen, vt. varhaiskasvatuspäällikkö Pia Nyström, päiväkodinjohtaja Sofia Hoff, päiväkodinjohtaja Päivi Ahola, siivospäällikkö Tuija Niemeläinen sekä ruokapalvelupäällikkö Annika Kuusimurto.

Varsinainen työryhmä on laatinut tämän Loviisan kouluverkon kehittämissuunnitelman loppuraportin vuosille 2016–2021 vuoden 2015 aikana. Työryhmä kokoontui 12 kertaa ja laajennettu työryhmä 6 kertaa. Laajennetun ryhmän kokouksiin osallistui myös ulkopuolisia asiantuntijoita Tilakonsultit TM2 Oy:stä.

Selvitystyön laatimiseen ei osallistunut sivistyslautakunnan jäseniä, mutta sivistyslautakuntaa on informoitu selvityksen valmisteluprosessista ja sen etenemisestä vuoden 2015 jokaisen sivistyslautakunnan kokouksen yhteydessä.

Ennen selvityksen valmistumista tiedotettiin viikolla 48 sen käsittelyprosessista lehdistölle, luottamushenkilöille, rehtoreiden kautta koulujen opetushenkilöstölle, kaupungin kotisivujen kautta kuntalaisille ja Wilman kautta koteihin.

Koulutoiminnan kokonaisselvitys julkaistiin 11.1.2016 ja se esiteltiin samana päivänä kaupungin johtoryhmälle, koulujen ja päiväkotien henkilökunnalle sekä kuntalaisille

Esittelytilaisuuden jälkeen kuntalaisilla oli mahdollisuus antaa palautetta ja esittää kysymyksiä selvityksestä s-postiosoitteeseen kouluverkko@loviisa.fi. Kysymykset ja vastaukset julkaistiin viikoittain kaupungin kotisivuilla 18.1. - 5.2.2016 välisenä aikana. Sähköpostiin saapuneet kysymykset ja niiden vastaukset käsiteltiin info- ja keskustelutilaisuudessa tiistaina 16.2.2016.

Koulutoiminnan kokonaisselvityksen poliittisen käsittelyn ja päätöksenteon alustava aikataulu oli seuraava:

- iltakoulu	2.3.2016
- sivistyslautakunta	maaliskuu 2016
- kaupunginhallitus	huhtikuu 2016
- kaupunginvaltuusto	toukokuu 2016

Loviisan kouluverkon kehittämissuunnitelman loppuraportti merkittiin tiedoksi kaupunginvaltuustossa 29.10.2014. Kehittämissuunnitelma pohjautui Opetushallituksen, Tilastokeskuksen, Väestörekisterikeskuksen, Kuntaliiton ja Loviisan kaupungin omiin tilastotietoihin ja -ennusteisiin. Kustannustarkastelussa käytettiin sekä opetushallituksen että kaupungin kustannustietoja.

Tämä selvitys toimii täydennyksenä vuoden 2014 loppuraportille ja selvityksessä ei täten olla erillisinä asioina nostettu esille ja päivitetty mm. oppilaskohtaisia kustannuksia, koulukohtaisia kiinteistöjen ylläpitokustannuksia, kiinteistöjen oppilaskohtaista tilankäyttöä eikä opetushenkilöstön resursointia.

Selvityksen kappaleessa 6 on käsitelty keskustassa sijaitsevia päiväkoteja. Kyseinen kappale ei suoranaisesti ole kytketty kappaleisiin 2-5, joissa käsitellään perusopetuksen kouluja. Kappaletta 6 tulee täten tarkastella omana osanaan kuitenkin siten, että kun tarkastellaan ja priorisoidaan tulevia mahdollisia investointeja niin kokonaisuustarkastelun kannalta sekä koulu- että päiväkotinvestoinnit pitää huomioida kaupungin taloudelliseen kokonaistilanteeseen eritoten päätettäessä tulevista investoinneista.

2 Selvitystyön tavoitteet

Selvitystyön avulla on tarkoitus antaa kaupungin päättäjille tietoja siitä, miten kouluverkkoa tulisi muuttaa ja miten kouluinvestointeja tulisi priorisoida ja millä aikataululla ne on mahdollista toteuttaa. Selvityksestä käy myös ilmi mitkä ovat uusien koulujen toiminta- ja vaikutusalueet olemassa olevaan kouluverkkoon verrattuna.

Selvityksen keskeisenä tavoitteena on edelleen, kuten kouluverkon kehittämissuunnitelman loppuraportissa vuodelta 2014, kehittää koulutusta, kouluverkkoa niin, että, oppilaille, opetushenkilökunnalle voidaan turvata hyvät ja ajanmukaiset työskentelyolosuhteet ja samalla luoda pedagogisesti, taloudellisesti ja tilankäytöllisesti mahdollisimman hyvin toimiva kouluverkkokokonaisuus.

Tavoitteeksi asetetaan kouluverkon kehittäminen niin, että mm.:

- koulujen ja ryhmien koot antavat oppilaille mahdollisuuden saada laadukasta, opetus-suunnitelmaan perustuvaa sekä omien edellytystensä mukaista opetusta
- oppilaiden tukipalvelut voidaan järjestää siten, että niiden laatu ja saatavuus on turvattu
- perusopetuksen kouluverkkoa kehitettäessä huomioidaan mahdollisuudet yhtenäiskoulutyypisiin ratkaisuihin ja oppilaitosten virkarehtori-/johtajajärjestelyjen tarkoituksenmukaisiin toteuttamismalleihin
- kouluverkkoa koskevassa päätöksenteossa huomioidaan taloudellisuus ja tuottavuus, joka puoltaa suurempaa keskimääräistä yksikkökokoa, tilojen monikäyttöisyyttä ja korkeaa tilojen käyttöastetta

Selvityksen valmisteluprosessin aikana vuonna 2015 seuraavat asiakokonaisuudet, jotka ovat osa koulu- ja päiväkotiverkon tarkastelua tuotiin esille eri toimielinten käsittelyn yhteydessä. Asiakokonaisuudet ovat seuraavat ja ne käsitellään lähemmin kappaleessa 3.6 ja mahdollisiin toimenpide-ehdotuksiin työryhmä ottaa kantaa kappaleessa 5.2:

- koulujen johtajuusjärjestelyt
- kielikylypy ja sen mahdollinen aloittaminen varhaiskasvatuksessa ja jatkumo perusopetuksessa

3 Selvityksen lähtökohdat

3.1 KUNTATALOUDEN NÄKÖKULMA

Loviisan kaupungin taloudellinen tilanne

Kaupungin kustannusrakennetta ja palvelutarvetta vertailtiin vuonna 2014 vastaavankokoisiin kuntiin, joissa on vastaavanlainen ikäjakauma. Vertailun perusteella on arvioitu, että Loviisan tulisi vähentää kulujaan noin 6 miljoonaa euroa vuosina 2014–2017. Loviisan kaupunki on vuonna 2014 käynnistänyt sopeuttamisohjelman joka näillä näkymin jatkuu ainakin vuoteen 2017. Kaupunki on täten päättänyt että sopeuttaminen tapahtuisi siten että toimintaa tulee sopeuttaa 2 miljoonaa euroa vuosina 2014 ja 2015 sekä 1 miljoonaa euroa vuosina 2016 ja 2017. Tällä tavalla kaupunki pystyisi vastaamaan vallitseviin ja tuleviin taloudellisiin haasteisiin. Vuosina 2014 ja 2015 sivistyskeskuksen sopeuttamisvaade oli 600 000 euroa/vuosi ja vuosina 2016 ja 2017 300 000 euroa/ vuosi. Hyväksytyjen talousarvioiden linjausten mukaisesti kaupungin tulee löytää pysyviä rakenteellisia muutoksia palveluverkkoon tuottavuuden parantamiseksi ja kustannustason hillitsemiseksi.

Loviisa on myös vuoden 2015 alusta käynnistänyt ns. organisaatiomuutoksen, jonka tarkoituksena on pyrkiä löytämään uusia työtapoja ja - menetelmiä, joiden avulla organisaation toimii mahdollisimman kustannustehokkaasti. Tämänhetkisten tietojen mukaan uusi organisaatiomalli otetaan käyttöön vuoden 2017 alusta.

Väestöennusteen mukaan väestön ikääntyminen, joka Loviisassa on nopeampaa kuin koko maassa keskimäärin, tulee myös muuttamaan kunnan menorakenteita. Ennustettavissa on, että sosiaali- ja terveystalouden osuus, joka jo nyt on yli 50 %, kaupungin nettomenoista tulee edelleen kasvamaan. Kaupungin tulee siis varautua tähän muutokseen toiminnallaan, palveluverkollaan ja sekä taloudellaan. Kaupungin tulee myös valmistautua ja varautua tulevaan sosiaali- ja terveydenhuollon- muutokseen (sote), joka tämänhetkisten tietojen mukaan toteutuu vuoden 2019 alusta.

Koulutuskustannukset perusopetuksessa

Perusopetuksen käyttökustannukset oppilasta kohden ovat Loviisassa edelleen valtakunnallisen vertailun perusteella korkealla tasolla. Vuoden 2014 kustannustietojen mukaan peruskoulun oppilaan opetus maksoi Loviisassa n 10 % (n 900 €) enemmän kun vastaavaan kokoisissa kunnissa. Kun perusopetuksessa vuonna 2014 Loviisassa oli n. 1 450 oppilasta, tämä merkitsi noin 1,3 miljoonan euron kustannuserää. *Lähde: Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen kustannuskehitys 2014, Kuntaliitto, Kouluikkuna (Juha Karvonen, Mikko Svartsjö)*

Perusopetuksen keskimääräistä korkeampiin kustannuksiin Loviisassa vaikuttavat seuraavat tekijät:

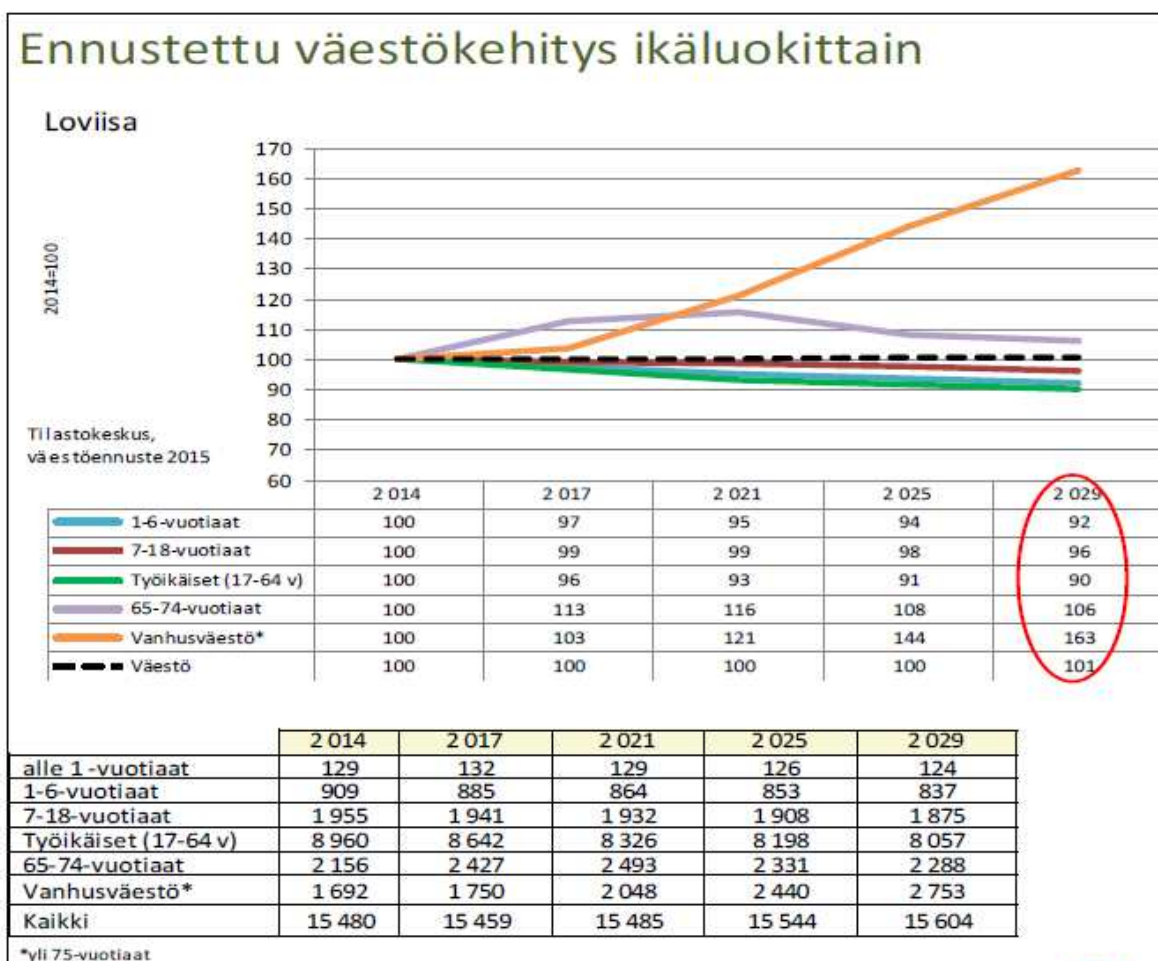
- alueellisesti laaja kouluverkko
- kaksikielisyys
- opetusryhmien koko
- vuosiviikkotunnit/oppilas
- koulunkäyntiavustajien määrä/oppilas
- erityisen ja tehostetun tuen saavien oppilaiden määrä
- koulukuljetukset
- kiinteistöjen ylläpitokustannukset.

3.2 VÄESTÖ- JA OPPILASENNUSTEET

Väestö ikääntyy muuta maata nopeammin

Loviisan kaupungin väkiluku oli vuoden 2013 lopussa 15 493 henkilöä ja vuoden 2014 lopussa 15 469 henkilöä. Lasten ja nuorten osuus oli Loviisassa pienempi (n. 15 %) kuin Porvoon seudulla (n. 18 %), Uudellamaalla (n. 17 %) ja koko maassa (n. 16 %) keskimäärin.

Alla olevassa kuviossa on esitetty Loviisan väestönkehitys vuosina 2014–2029 ikäryhmittäin. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan väestömäärä kasvaa Loviisassa 124 asukkaalla (+0,8 %) vuosina 2014–2029. Ikäryhmittäisen tarkastelun perusteella voidaan kuitenkin todeta, että 1-6-vuotiaiden lasten määrä laskee n. 8 % ja 7-18-vuotiaiden määrä laskee n. 4 %. Lukumääräisesti tämä tarkoittaa, että lasten ja nuorten määrä eli 1-18-vuotiaiden määrä laskee n. 150 lapsella ja nuorella vuosina 2014-2029.

Oppilasmäärät ja -ennusteet, vuosiluokat 0–9

Alla olevan kaavion mukaan oppilasmäärät vuosiluokilla 0-6 laskevat lukuvuodesta 2015-2016 lukuvuoteen 2020-2021 noin 93 oppilaalla, eli 8 %.

Suomen- ja ruotsinkieliset alakoulut

Lukuvuosi	1-6 lk	0-6 lk	0 lk	1 lk	2 lk	3 lk	4 lk	5 lk	6 lk
2012-2013	906	1079	173	164	160	133	147	165	137
2013-2014	929	1085	156	174	158	158	132	147	160
2014-2015	921	1066	145	150	174	157	162	132	146
2015-2016	957	1114	157	146	155	185	161	163	146
2016-2017	969	1126	157	159	146	155	185	161	163
2017-2018	963	1109	146	157	159	146	155	185	161
2018-2019	948	1103	155	146	157	159	146	155	185
2019-2020	918	1045	127	155	146	157	159	146	155
2020-2021	890	1021	131	127	155	146	157	159	146

Taulukko: Suomen- ja ruotsinkielisten oppilaiden määrät vuosina 2012–2021, vuosiluokat 0–6. Lähde: Loviisan kaupunki ja Väestörekisteri.

Alla olevan kaavion mukaan oppilasmäärät vuosiluokilla 7-9 nousevat lukuvuodesta 2015-2016 lukuvuoteen 2020-2021 35 oppilaalla, eli lisäystä 7 %.

Suomen- ja ruotsinkieliset yläkoulut

Lukuvuosi	7-9 lk	7 lk	8 lk	9 lk
2012-2013	442	169	147	126
2013-2014	457	137	170	150
2014-2015	489	166	145	178
2015-2016	502	164	182	156
2016-2017	507	161	164	182
2017-2018	497	172	161	164
2018-2019	507	174	172	161
2019-2020	544	198	174	172
2020-2021	537	165	198	174

Taulukko: Suomen- ja ruotsinkielisten oppilaiden määrät vuosina 2012–2021, vuosiluokat 7–9. Lähde: Loviisan kaupunki ja Väestörekisteri.

3.3 KOULUKIINTEISTÖT

Suomen kuntien hallinnassa oleva kiinteistökanta on keskimäärin melko vanhaa ja kulunutta. Ylläpidettävää pinta-alaa on myös useimmiten liikaa, mikä tekee kuntien rajallisten ylläpitoressurssien kohdistamisesta hankalaa. Sama pätee myös Loviisan kaupungin koulukiinteistöihin.

Kiinteistökannan tehostaminen ja/tai karsiminen olisi yksi keskeinen keino, mutta sen pitäisi tapahtua hallitusti palvelutason siitä kärsimättä.

Kiinteistökulut ovat kuitenkin vain noin 20 % kuluista, eikä kiinteistönpito saisi vaikuttaa haitallisesti muuhun 80 %:iin. Energiatavoitteitakin on vaikeaa saavuttaa ilman suurempia kunnostuksia. Väestönkasvu ja toisaalta vähentyminen eri alueilla voi johtaa tilanteeseen, jossa nykyinen kiinteistökanta sijaitsee lopulta tarpeeseen nähden väärässä paikassa.

Loviisan kaupunki teetti ulkopuolisella asiantuntijalla vuoden 2015 aikana kuntoarviot kaikkiin kaupungin kouluihin ja päiväkoteihin. Ulkopuolisena asiantuntija toimi Ramboll. Jokaisesta rakennuksesta laadittiin oma erillinen kuntoarvioraportti, joka sisältää asbestikartoitusraportin sekä pitkän aikavälin kunnossapitosuunnitelman eli PTS:n. Kuntoarviot tehtiin ohjeen RT 18-11086 eli liike- ja palvelukiinteistöille. Tarkemmat koulukohtaiset tulokset on esitelty liitteessä 1a) ja b) vuosille 2016-2024, siten että liitteessä 1a) esitellään koko nykyinen kouluverkko ja liitteessä 1b) työryhmän uudistettuun kouluverkkoon perustuva ehdotus.

Korjausvelka

Korjausvelan rahamäärä on se, jolla omaisuus saadaan kohtuulliseen kuntoon. Korjausvelkaa alkaa muodostua, kun kiinteistöomaisuuden arvo laskee 75 % alapuolelle uudishankintahinnasta. Arvio Loviisan koulujen korjausvelasta on esitelty liitteessä 2.

Peruskorjaustarve

Peruskorjauksen rahamäärä on arvioitu siten, että korjaustarpeisiin on huomiota laatutason nosto nykyisten vaatimusten mukaiseksi. Tässä laskemassa on arvioitu, että peruskorjaus ja laatutason nosto vastaavat keskimäärin 68 % korjaustasoa rakennuksiin. Yleisesti voidaan arvioida että, peruskorjauksen hinta on 1,2 kertaa kalliimpaa verrattuna työsuoritukseen uudiskohteessa. Tämä johtuu siitä, että korjaukset vaativat yleensä rakenteiden purkamisia ja toteutussuunnitelmat ovat haastavampia verrattuna uudiskohteisiin. Näillä ehdoilla voidaan laskea peruskorjaustarve, joka on =rakennusneliöt x hinta x 68 % x 1,2. Arvio koulujen keskimääräisistä peruskorjauskustannuksista on esitelty liitteessä 3.

3.4 INVESTOINTIMÄÄRÄRAHA

Loviisan kaupunginvaltuuston 11.11.2015 hyväksymässä talousarviossa vuosille 2016–2018 ja sen investointisuunnitelmassa 2016–2021 on hyväksytty 20,8 miljoonaa euroa koulukohtaisiin investointihankkeisiin vuosina 2017–2020. Kaupunginvaltuusto on samalla kuitenkin linjannut, että se päättää mahdollisten kouluinvestointien toteutusjärjestyksestä kouluverkkoselvityksen valmistuttua.

Vuosi	Koulujen osuus	Päiväkotien osuus	Yhteensä
2016	-	-	-
2017	0,4 milj. €	0,15 milj. €	0,55 milj. €
2018	6,4 milj. €	-	6,4 milj. €
2019	7,0 milj. €	2,4 milj. €	9,4 milj. €
2020	7,0 milj. €	2,45 milj. €	9,45 milj. €
2021	-	-	-
2022	-	-	-
Yhteensä	20,8 milj. €	5 milj. €	25,8 milj. €

Yllä mainitun kokonaisinvestointisumman lisäksi vuosille 2016-2021 hyväksytyssä investointisuunnitelmassa on varattu määrärahaa seuraavasti:

- Harjurinteen koulu (2016): 0,35M€
- Sävträsk skola (2016): 0,25M€
- Kirkonkylän koulu (2020): 0,25M€
- Harjurinteen koulu (2021): 1,0 M€

Loppuraportin eri vaihtoehtojen tarkasteluissa (luku 4.2.) työryhmä on tuonut esille investointien toteutuksen kustannuksineen sekä luvussa 5.1. työryhmän näkemyksen siitä, miten ja millä aikavälillä investoinnit tulisi toteuttaa.

Koulujen investointihankkeiden kokonaissumma on 27,6 miljoonaa euroa, joten kustannus ylittää nykyisen investointivaruksen 5,3 miljoonalla eurolla.

3.5 RAHOITUSVAIHTOEHDOT

Kouluhankkeet voidaan rakentaa järjestämällä rahoitus joko omaan taseeseen tai ulkopuolisen tahon, kuten rahoittajan tai rakentajan, taseeseen.

Rakentamalla omaan taseeseen otetaan pankkilainaa, jota lyhennetään lyhennysohjelman mukaisesti vuosittain ja josta maksetaan vuosittain korkokuluja vallitsevan korkotason mukaisesti. Lisäksi menokehystä rasittavat poistosuunnitelman mukaiset poistot.

Rakentamalla jonkun ulkopuolisen, kuten rahoittajan tai investoijan (rakennuttajan) taseeseen, rahoitus näkyy tuloslaskelman menopuolella vuokratulujen lisäyksenä joko leasingvuokratuluna tai vuokratuluna. Rahoitusleasing-vaihtoehtoa tarjoaa mm. Kuntarahoitus Oyj. Kaupunki voi myös rakennuttaa tilat siten, että ulkopuolinen yritys rakentaa rakennuksen ja kaupunki vuokraa toimitilat pitkäaikaisella vuokrasopimuksella ja sitoutuu lunastamaan rakennuksen sopimuksen päätyttyä. Tähän vaihtoehtoon liitetään yleensä elinkaarimalli, jolla tarkoitetaan kiinteistön ylläpitoon liittyvää vastuuta. Elinkaarimallin avulla voidaan tavallaan vakuuttaa ja paremmin turvata rakennuksen arvon säilyminen. Elinkaarimallissa rakennuksen rakentava urakoitsija ottaa vastuun rakentamisesta sekä rakennuksen arvon säilymisestä tulevaisuudessa vastaamalla kiinteistön huollosta ja ylläpidosta. Elinkaarisopimuksella ulkoistetaan siis urakoitsijalle rakennuksen hoito ja ylläpito. Tässä vaihtoehdossa investoijan vastuu rakennuksen kunnosta nostaa kustannuksia jo rakentamisvaiheessa. Tämä vaihtoehto on kilpailutettava ja yleensä vain suuret rakennuttajat uskaltavat ottaa investointiriskin.

Elinkaarimalli voidaan erottaa rahoitusmallista. Kaupunki voi rahoittaa rakennuksen perinteisellä pankkilainalla tai leasingrahoituksella ja kilpailuttaa urakoitsijat siten, että samanaikaisesti ulkoistetaan urakoitsijalle kiinteistön huolto ja ylläpito. Silloin urakoitsija vastaa myös hankesuunnittelusta. Toinen vaihtoehto on rakennuttaa ja edelleen vuokrata elinkaarimallin mukaiset toimitilat pitkäaikaisella vuokrasopimuksella ulkopuoliselta rakennuttajalta. Silloin rakennuttaja vastaa myös hankesuunnittelusta.

Elinkaarimallissa riskit siirretään palvelun tuottajalle, joka hinnoittelee riskin. Elinkaarihankkeiden palveluntuottajalta tulee yleensä lisälasku ylläpidon lisääntyneistä kustannuksista, kun taas alentuneet kustannukset jätetään huomioimatta. Elinkaarimallissa vaikeutena ovat käyttäjän mahdollisuus vaikuttaa suunnitteluratkaisuun, kattavien sopimusten laatiminen, sopimuskumppaneiden vähyys sekä vaikuttamismahdollisuus ylläpidon todellisiin kustannuksiin.

(Lähde: pöytäkirja Senioripalvelujen tehostetun palveluasumisen ja laitoshoidon kehittämissuunnitelman toinen vaihe (hankesuunnitelma) ja kolmas vaihe (toteuttaminen), Loviisan kaupunginvaltuusto 20.5.2015 § 60)

3.6 MUUT SELVITYKSET

Selvityksen valmisteluprosessin aikana laadittiin täydentäviä asiakirjoja selvityksen valmistelutyön tueksi. Lisäksi vuoden 2015 aikana nostettiin eri toimielinten käsittelyn yhteydessä esille asiakokonaisuuksia, jotka osittain liittyvät koulu- ja päiväkotiverkon tarkasteluun. Luvussa 5.2 työryhmä tarkastelee lähemmin näitä asiakokonaisuuksia ja ehdottaa miten näiden asioiden jatkovalmistelu ja aikataulutus olisi mahdollista toteuttaa.

3.6.1 Päiväkotien ja koulujen kuntoarviot

Yleistä:

Kiinteistön kuntoarvion tavoitteena on kunnossapitosuunnittelun lähtötietojen hankinta. Säännöllisin väliajoin tehtävän arvion avulla kiinteistön arvosta, teknisestä kunnosta ja energiataloudesta saadaan kokonaiskuva ja kunnossapitotoimet voidaan ajoittaa oikein. Ennakoiva lähestymistapa ja kuntoarvion avulla laadittava pitkän aikavälin kunnossapitosuunnitelma (PTS) antavat hyvät lähtökohdat asioiden perusteelliselle käsittelylle. Kuntoarvio tehdään ensimmäisen kerran enintään kymmenen vuotta vanhoille kiinteistöille ja sen jälkeen se päivitetään noin viiden vuoden välein. Kuntoarvio perustuu pääosin aistiensavaraisiin asiantuntijahavaintoihin ja olemassa oleviin asiakirjoihin, kuten huoltokirjaan. Tarvittaessa tehdään rakenteita rikkomattomia mittauksia. Piileviä vikoja ei kuntoarviossa voida havaita. Kuntoarvioijat voivat suositella tarkempien kuntotutkimusten tekemistä.

(Lähde: Liike- ja palvelukiinteistön kuntoarvio, kuntoarvioijan ohje, Rakennustietosäätiö RTS, (2012)).

3.6.2 Ruotsinkielisen koulukeskuksen hankeselvitys

Vertailtavat hankevaihtoehdot

Tilakonsultit TM2 Oy:n laatimassa ja joulukuussa 2015 valmistuneessa vaihtoehtotarkastelussa on vertailtu vaihtoehtoisia hankekokonaisuuksia Loviisan ruotsinkielisen koulukeskuksen (RKK) toteuttamiseksi.

Kaikki vaihtoehdot sisältävät Lovisa Gymnasiumin (LG) rakennuksen peruskorjauksen sekä Lovisanejdens högstadiumin (LNH) huonokuntoisten rakennusten purkamisen. Lisäksi RKK:n tontille toteutetaan LG:n laajennus (asemakaavan mukaisesti) sekä erillinen lisärakennus kyseisen vaihtoehdon edellyttämässä laajuudessa.

Vaihtoehto 1: ”Iso RKK” on iso ruotsinkielinen koulukeskus (sisältäen Generalshagens skola, Tessjö skola, Haddom skola), jossa esiopetus, kaikki peruskoululuokat sekä lukio sijoittuvat RKK:n tontille.

Vaihtoehto 2: ”RKK + Gene” sisältää Generalshagen skolan (Gene) rakennuksen peruskorjauksen ja laajennuksen alakoulun käyttöön (sisältäen Generalshagens skola, Tessjö skola, Haddom skola). RKK:n tontille sijoittuvat peruskoulun yläluokat sekä lukio.

Vaihtoehto 3: Nykyinen palveluverkko on vertailutietona käytettävä ”nollaversio”. Nykyinen palveluverkko on vertailutieto, joka sisältää nykyisten yllämainittujen koulurakennusten peruskorjaukset purettavaa Lovisanejdens högstadiumia lukuunottamatta. LNH:lle rakennetaan tilat Lovisa Gymnasiumin yhteyteen vaihtoehto 2:n mukaisesti.

3.6.3 Koskenkylän koulun hankeselvitys

Vertailtavat hankevaihtoehdot

Rakennusarkkitehti Kari O. Laineen laatimassa ja huhtikuussa 2014 valmistuneessa vaihtoehtotarkastelussa on vertailtu vaihtoehtoisia hankekokonaisuuksia Koskenkylän koulun ja Forsby skolan uudisrakennusten toteuttamiseksi.

Vaihtoehto VE 1a: Forsby skola peruskorjataan ja samalle tontille rakennetaan uusi suomenkielinen Koskenkylän koulu ja yhdistetään:

- Forsby skolan oppilaat
- Koskenkylän koulun oppilaat

Vaihtoehto VE 1b: Forsby skola peruskorjataan ja samalle tontille rakennetaan uusi suomenkielinen koulu ja yhdistetään:

- Forsby skolan oppilaat
- Koskenkylän koulun oppilaat
- Kyrkoby skolan oppilaat
- Isnäs koulujen suomen- ja ruotsinkieliset oppilaat

Vaihtoehto VE 2: Koskenkylän koulun laajennus

Suomen- ja ruotsinkieliset koulut toimivat eri kiinteistöissä kuten nykyään. Koskenkylän koulu laajennetaan ja peruskorjataan. Laajennukseen sijoitetaan uusi liikuntasali. Koskenkylän kouluun yhdistetään myös Isnäs koulun oppilaat.

Forsby skola on peruskorjattava myös tässä vaihtoehdossa. Forsby skolaan yhdistetään Forsby skolan oppilaat, Kyrkoby skolan oppilaat ja Isnäs skolan oppilaat.

3.6.4 Keittiöverkkoselvitys

Loviisassa valmistellaan vuoden 2015 aikana keittiöverkon kehittämissuunnitelmaa ruokapalvelupäällikön johdolla. Tavoitteena on että Loviisan kaupunginvaltuusto keväällä 2016 tekee linjapäätöksen keittiöverkon laajuudesta ja toimintaperiaatteista tulevaisuuden palvelutarpeita varten. Tavoitteena on myös olemassa olevien kustannusten leikkaaminen palvelulaadun huonontumatta. Tässä selvityksessä on hyödynnetty niitä kustannuslaskelmia, jotka liittyvät koulujen ruokapalveluihin eli ovat osa toiminnallisia kuluja.

3.6.5 Oppilaaksiottoalueet

Kaupunginvaltuuston toimeksiannon mukaisesti selvityksestä tulee myös käydä ilmi mitkä ovat uusien koulujen toiminta- ja vaikutusalueet olemassa olevaan kouluverkkoon verrattuna. Toisin sanoen kyseessä on siis ns. oppilaaksiottoalueet. Työryhmä on kappaleessa 5.1 myös selvittänyt millaiset vaikutukset kouluverkon muutoksilla on näihin.

3.6.6 Valtuustoaloitteet

Vuoden 2015 aikana on jätetty kaksi valtuustoaloitetta, 20.5.2015 ”Koskenkylän koulun rakentaminen” ja 10.6.2015 ”Koulutuksen järjestäjän velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta”. Selvityksessä näihin tullaan eräiltä osin ottamaan kantaa, mutta varsinaisiin aloitteisiin vastataan vuoden 2016 aikana.

3.6.7 Koulujen johtajuusjärjestelyt

Vuoden 2015 aikana keskusteluissa sekä sivistyslautakunnassa että organisaatio-
muutosvalmistelun yhteydessä on tuotu esille, että koulun nykyistä johtamisjärjestelmää/
rakennetta tulisi selvittää. Työryhmä on kappaleeseen 5.2 kirjannut oman toimenpideehdotuksensa
siitä miten tätä asiaa tulisi valmistella erillisenä asiana vuoden 2016 aikana.

3.6.8 Kielikylpy

Kielikylvyn mahdollisesta tarjoamisesta on keskusteltu paljon Loviisassa. Valtuuston
hyväksymässä talousarviossa vuodelle 2016 Koulutus-vastuualueen avaintavoitteessa ”Luoda
positiivinen kuva Loviisan kouluista” kohdalla kirjattu, että ”Aloitetaan kielikylpytoiminnan
perustamisen valmistelu”. Työryhmä on kappaleeseen 5.2 kirjannut oman toimenpide-
ehdotuksensa siitä miten tätä asiaa tulisi valmistella erillisenä asiana vuoden 2016 aikana.

4 Vaihtoehtojen tarkastelu

4.1 YLEISTÄ

Mikäli perusopetuksen kouluverkko pysyy nykyisellään,

kuntatalouden näkökulmasta voidaan arvioida, että

- kaupungin investointi-, toiminta- ja ylläpitokustannukset pysyvät korkeina
- laajan kouluverkon kalusto- ja opetusvälinehankinnat tulevat kalliiksi
- opetusryhmien kokoja, joilla on suurin taloudellinen vaikutus koulutuskustannuksiin, on vaikeaa suurentaa pienissä kouluyksiköissä
- koulukiinteistöjen ajanmukainen varustaminen ja kehittäminen vaikeutuu, kun taloudellisia voimavaroja ei voida kohdentaa tehokkaasti

opetuksen ja oppimisen näkökulmasta

- pienissä kouluissa ammatillisen osaamisen ja erikoistumisen laajuudelle asetetaan enemmän haasteita kuin isommissa yksiköissä
- suppeampi kouluverkko mahdollistaa laajaa oppilaitosverkkoa paremmin koulujen varustamisen niin, että ne tukevat opetusta ja opetussuunnitelman toteuttamista
- opiskeluhoolto ja oppimisen ja koulunkäynnin tukitoimet ovat tehokkaammin järjestettävissä, jos koulujen määrää vähennetään
- suuret kouluyksiköt ovat joustavia toiminnallisesti sekä ryhmien muodostamisen että henkilöstön koulutuksen kannalta
- johtajuusjärjestelmät, jotka edellyttävät nykyisin yhä laajempaa hallinnollista osaamista, ovat tehokkaammin järjestettävissä suurissa kouluyksiköissä.

4.2 VAIHTOEHDOT PERUSOPETUKSESSA

Selvityksen pohjaksi ja arvioimiseksi työryhmä on selvittänyt vaihtoehtoisia malleja kouluverkon kehittämiseen verrattuna nykytilanteeseen. Vaihtoehdot perustuvat osittain sekä ruotsinkielisen koulukeskuksen hankeselvityksen että Koskenkylän kouluhankkeen hankeselvitykseen vaihtoehtotarkasteluihin ja – laskelmiin.

Eri vaihtoehtojen tarkastelussa on kiinnitetty huomiota kouluverkon muutoksiin ja niiden taloudellisiin vaikutuksiin pidemmällä aikavälillä sisältäen:

- investointien rakentamiskustannukset sekä väistö- ja purkukustannukset
- ylläpitokustannukset sisältäen ylläpidon ja siivouskustannukset (15 vuotta)
- toiminnan kustannukset sisältäen henkilökunnan, kuljetusten ja ruokahuollon (15 vuotta)

Kustannusmuutosten vertailu on tehty perustuen vuoden 2014 tilipäätöstietoihin.

Kustannuslaskelmissa on huomioitu että eläköitymisten myötä auki tulevia virkoja ei täytetä, ja sekä määräaikaisesti täytetyt virat että tehtävät on laskettu lakkautettaviksi.

Irtisanomisia ei ole tarkoitus toteuttaa, vaan luonnollisen poistuman kautta vapautuvat virat täytetään sisäisesti. Esimerkiksi alakoulun opettajan irtisanoutuessaan paikka täytetään sisäisellä siirrolla. On myös mahdollista, että henkilöstöä siirretään koulusta toiseen sinne missä on enemmän tarvetta.

NYKYTILANNE:

Kouluverkon säilyttäminen nykyisellään merkitsisi sitä, että Loviisassa jatkuisi kaikkien peruskoulujen ja kahden lukion toiminta muuttumattomana.

Oppilaiden ja huoltajien näkökulmasta tämä vaihtoehto saattaa ymmärrettävästi tuntua hyvältä ja turvalliselta. Oma tuttu lähikoulu pysyy ennallaan. Loviisan kaupungin talouden ja koulutuksen kehittämisen näkökulmasta tilanne olisi monella tapaa ongelmallinen. Kuntatalouden tulevaisuuden näkymät ovat heikot ja oppilaskohtaiset kustannukset ovat Loviisassa kuntien keskiarvoihin verrattuna korkeat.

VAIHTOEHDOT ILMAN INVESTOINTEJA:

Ensimmäisen vaiheen toteuttaminen ei vaadi investointeja.

- Kyrkoby skola -> Forsby skola tai Kyrkoby ja Isnäs skola-> Forsby skola
- Tessjö skola -> Generalshagens skola
- Tesjoen koulu -> Harjurinteen koulu
- Teutjärven koulu -> Kirkonkylän koulu

Kustannus- vaikutus, toiminta	Säästö €/vuosi	Säästö 2017-2032 (15 v.) €
Vaihtoehto: Kyrkoby skola -> Forsby skola, Tessjö skola -> Generalshagens skola, Tesjoen koulu -> Harjurinteen koulu ja Teutjärven koulu -> Kirkonkylän koulu	-198 000	-3,0 M€
Vaihtoehto: Kyrkoby skola ja Isnäs skola-> Forsby skola, Tessjö skola -> Generalshagens skola, Tesjoen koulu -> Harjurinteen koulu ja Teutjärven koulu -> Kirkonkylän koulu	-290 000	-4,4 M€

Perustelut: Kyrkoby skolan kohdalla oppilasmäärä on laskeva. Lisäksi Forsby skolan tilat mahdollistavat teknisen työn tilan ja Forsby skola sijaitsee lähempänä (kävelymatkan päässä) sisäliikuntamahdollisuuksia. Isnäs skolan oppilasmäärä on pieni eivätkä ennusteetkaan osoita oppilasmäärän kasvua. Molempien koulujen osalta koulujen yhdistäminen mahdollistaa sen, että luokkia voi opettaa vuosiluokittain eikä yhdysluokissa.

Perustelut: Tesjoen koulun oppilasmäärät laskevat tarkastelukauden lopussa. Tessjö skolan oppilasennuste nousujohteinen. Molemmissa vastaanottavissa kouluissa on tilaa, niin Harjurinteen koulussa kuin Generalshagens skolassa. Oppilaiden opetus järjestetään siirron jälkeen vuosiluokittain eikä yhdysluokissa kuten nykyisissä kouluissa.

Toimenpiteen kautta syntyy kustannussäästöä henkilöstömenoissa. Koulukuljetusjärjestelyiden takia koulut on käsitelty parina.

Perustelut: Teutjärven oppilasennuste on vakaa, muttei nouseva. Korkeat koulukohtaiset kustannukset. Esiopetuksen ja vuosiluokkien 1–6 opetus on mahdollista järjestää Kirkonkylän koulussa. Oppilaat sijoitetaan olemassa oleviin ryhmiin ja vastaanottavan koulun tilat mahdollistavat siirron.

INVESTOINTIVAIHTOEHDOT:

Harjunteen koulun laajennusvaihtoehto:

Harjunteen koulua on mahdollista laajentaa Kirkkokadun suuntaan. Hanke voidaan toteuttaa lukuvuoden 2018-2019 aikana. Tämän mahdollistaa sen, että Valkon koulun oppilaat voidaan siirtää osaksi Harjunteen koulua 1.8.2019 lähtien. Samalla voidaan osittain peruskorjata Harjunteen vanhaa osaa, johon on vuosille 2016-2021 hyväksytyssä investointisuunnitelmassa varattu 1M€.

KUSTANNUKSET;

Investointien rakentamiskustannukset (sisältäen irtaimen omaisuuden hankinnan vaihtoehto ei aiheuta väistö- ja purkukustannuksia): 1,7 M€

Ruotsinkielisen koulukeskuksen hankesuunnitelman ulkopuolisena asiantuntijana eri vaihtoehtojen laadinnassa on syksyllä 2015 käytetty Tilakonsultit TM2 Oy:tä ja Koskenkylän vastaavassa hankkeessa arkkitehti Kari. O. Lainetta.

Ruotsinkielisen koulukeskuksen vaihtoehdot:

Vaihtoehtotarkastelussa kuvataan kolme vaihtoehtoista tapaa toteuttaa Loviisan ruotsinkielinen opetus. Vaihtoehtojen ominaisuudet eroavat toisistaan erityisesti tilojen sijainnin, saavutettavuuden ja toimivuuden osalta. Kustannukset on laskettu mahdollisimman realistisina siten, että peruskorjaukset kattavat 100 % rakennusten teknisestä arvosta. Eri vaihtoehtojen ylläpito- ja toiminnan kustannukset on huomioitu 15 vuoden tarkastelujaksolla

Kaikki vaihtoehdot sisältävät Lovisa Gymnasiumin (LG) rakennuksen peruskorjauksen sekä Lovisanejdens högstadiumin (LNH) huonokuntoisten rakennusten purkamisen. Lisäksi RKK:n tontille toteutetaan LG:n laajennus (asemakaavan mukaisesti) sekä erillinen lisärakennus kyseisen vaihtoehdon edellyttämässä laajuudessa.

- **Vaihtoehto 1: "Iso RKK"** on iso ruotsinkielinen koulukeskus (sisältäen Generalshagens skola, Tessjö skola ja Haddom skola), jossa esiopetus, kaikki peruskoululuokat sekä lukio sijoittuvat RKK:n tontille.

Vaihtoehto 1 toteuttaa opetukselle toimivat, nykyaikaiset ja opetussuunnitelman mukaisen opetuksen mahdollistavat tilat. Vaihtoehdon etuna on nykyisten rakenteiden hyödyntäminen – Liikuntahallin ansiosta välttää erillisen liikuntasalin rakentamiselta.

Vaihtoehto 1:een sisältyy vähemmän vanhoista rakenteista johtuvia elinkaariskejä. Vaihtoehdon etuna on hyvä saavutettavuus ja sijainnin mahdollistamat synergiat keskeisesti kaupungissa. Ala- ja yläkoulu sekä lukio käyttävät joustavasti yhteisiä tiloja.

KUSTANNUKSET;

Investointien rakentamiskustannukset (sisältäen irtaimen omaisuuden hankinnan ei sisällä väistö- ja purkukustannuksia): 17,8 M€

15 vuotta:

Ylläpitokustannukset sisältäen ylläpidon ja siivouskustannukset: 13,0 M€

Toiminnan kustannukset sisältäen henkilökunnan, kuljetusten ja ruokahuollon: 78,5 M€

Yhteensä: 91,5 M€

Väistökustannukset (18 kk):	1 M€
Purkukustannukset (LNH):	0,4 M€

- **Vaihtoehto 2: ”RKK + Gene”** sisältää Generalshagens skolan rakennuksen peruskorjauksen ja laajennuksen alakoulun käyttöön (sisältäen Generalshagens skola, Tessjö skola ja Haddom skola). RKK:n tontille sijoittuvat peruskoulun yläluokat sekä lukio.

Vaihtoehto 2 toteuttaa opetukselle toiminnallisesti tyydyttävät ja opetussuunnitelman mukaisen opetuksen mahdollistavat tilat. Etuna on nykyisten koulukiinteistöjen hyödyntäminen.

Alakoulun opetuksen sijoittaminen Generalshagens skolaan sisältää enemmän vanhoista rakenteista johtuvia elinkaaririskejä, mutta toisaalta ratkaisee kiinteistön jatkokäytön luontevalla tavalla.

KUSTANNUKSET;

Investointien rakentamiskustannukset (sisältäen irtaimen omaisuuden hankinnan ei sisällä väistö- ja purkukustannuksia):

18,4 M€

15 vuotta:

Ylläpitokustannukset sisältäen ylläpidon ja siivouskustannukset: 17,1 M€

Toiminnan kustannukset sisältäen henkilökunnan, kuljetusten ja ruokahuollon: 80,4 M€

Yhteensä: 97,5 M€

Väistökustannukset (18 kk): 1,9 M€

Purkukustannukset (LNH): 0,4 M€

- **Vaihtoehto 3: Nykyinen palveluverkko** on vertailutietona käytettävä ”nollaversio”. Nykyinen palveluverkko on vertailutieto, joka sisältää nykyisten koulurakennusten peruskorjaukset purettavaa Lovisanejdens högstadiumia lukuunottamatta. LNH:lle rakennetaan tilat Lovisa Gymnasiumin yhteyteen vaihtoehto 2:n mukaisesti.

Vaihtoehto 3 ei sisällä toiminnallista muutosta nykytilanteeseen, tilojen toimivuudessa on puutteita. Alakoulujen opetus jakautuu kolmeen paikkaan. Lovisanejdens högstadiumin tilat korvataan uudisrakentamalla Lovisa Gymnasiumin yhteyteen. Vaihtoehto 3 tarjoaa opetukselle pieni-muotoiset edellytykset; kaikkia opetuksen vaatimia toimintoja ei voida tarjota.

Vaihtoehto 3 edellyttäisi laajoja peruskorjaushankkeita, jotka vaativat toteutuksen vaiheistusta ja väistötiloja. Vaihtoehto sisältää vanhoista rakenteista johtuvia elinkaaririskejä ja toiminnallisia puutteita. Hajautetun kouluverkon etu on lyhyemmät välimatkat, mutta perustoiminnan järjestäminen vaatii muita vaihtoehtoja enemmän resursseja.

KUSTANNUKSET;

Investointien rakentamiskustannukset (sisältäen irtaimen omaisuuden hankinnan ei sisällä väistö- ja purkukustannuksia):

17,4 M

15 vuotta

Ylläpitokustannukset sisältäen ylläpidon ja siivouskustannukset: 17,5 M€

Toiminnan kustannukset sisältäen henkilökunnan, kuljetusten ja ruokahuollon: 83,6 M€

Yhteensä: 101,1M€

Väistökustannukset (18 kk): 1,9 M€

Purkukustannukset (LNH): 0,4 M€

Koskenkylän kouluhankkeen vaihtoehdot

Rakennusarkkitehti Kari O. Laineen laatimassa ja huhtikuussa 2014 valmistuneessa vaihtoehdotarkastelussa on vertailtu vaihtoehtoisia hankekokonaisuuksia Koskenkylän koulun ja Forsby skolan uudisrakennusten toteuttamiseksi.

Hankesuunnitelman taustalla on oppilasennuste jonka mukaan Koskenkylän suomenkielisten oppilaiden määrä kasvaa ja ruotsinkielisten oppilaiden määrä pysyy vakaana.

Hankkeessa on kaksi päävaihtoehtoa:

- 1) Forsby skola laajennetaan tai
- 2) Koskenkylän koulu laajennetaan.

Vaihtoehdoissa on myös selvitetty pienempien koulujen yhdistämisen vaikutuksia. Forsby skolan vanhat koulurakennukset ovat kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaita. Rakennuksia ei asemakaavan mukaan saa purkaa, joten rakennukset korjataan kaikissa vaihtoehdoissa.

Vaihtoehtoisesti laajennettaisiin Koskenkylän koulua jolloin Forsby skola peruskorjattaisiin. Suomenkielinen Koskenkylän koulu sijaitsee kaukana asutuskeskittymästä. Rakennus on pieni ja talotekniikaltaan vanha. Rakennuksesta puuttuvat ruokala ja liikuntatilat.

* **Vaihtoehto 1a:** Forsby skola peruskorjataan ja samalle tontille rakennetaan uusi suomenkielinen Koskenkylän koulu ja yhdistetään:

- Forsby skolan oppilaat
- Koskenkylän koulun oppilaat

KUSTANNUKSET;

Investointien rakentamiskustannukset* (sisältäen irtaimen omaisuuden hankinnan ei sisällä väistö- ja purkukustannuksia): 8,0 M€

*) Sisältää myös Koskenkylän lähikirjaston rakentamiskustannukset sekä Isnäs skolan, Isnäsin koulun että Kyrkoby skolan peruskorjauskustannukset

15 vuotta

Ylläpitokustannukset sisältäen ylläpidon ja siivouskustannukset: 12,5 M€

Toiminnan kustannukset sisältäen henkilökunnan, kuljetusten ja ruokahuollon: 29,3 M€

Yhteensä: 41,8 M€

Väistökustannukset (8 kk): 0,1M€

Purkukustannukset: 0,15M€

* **Vaihtoehto 1b:** Forsby skola peruskorjataan ja samalle tontille rakennetaan uusi suomenkielinen koulu ja yhdistetään:

- Forsby skolan oppilaat
- Koskenkylän koulun oppilaat
- Kyrkoby skolan oppilaat
- Isnäsin koulujen suomen- ja ruotsinkieliset oppilaat

KUSTANNUKSET;

Investointien rakentamiskustannukset* (sisältäen irtaimen omaisuuden hankinnan ei sisällä väistö- ja purkukustannuksia): 6,3 M€

*) Sisältää myös Koskenkylän lähikirjaston rakentamiskustannukset

15 vuotta

Ylläpitokustannukset sisältäen ylläpidon ja siivouskustannukset: 9,5 M€

Toiminnan kustannukset sisältäen henkilökunnan, kuljetusten ja ruokahuollon:	26,9 M€
Yhteensä:	36,4 M€
Väistökustannukset (8 kk):	0,1M€
Purkukustannukset:	0,2M€

Vaihtoehto 2: Koskenkylän koulun laajennus

Suomen- ja ruotsinkieliset koulut toimivat eri kiinteistöissä kuten nykyään.

Koskenkylän koulu laajennetaan ja peruskorjataan.

Laajennukseen sijoitetaan uusi liikuntasali.

Koskenkylän kouluun yhdistetään myös Isnäsin koulun oppilaat.

Forsby skola on peruskorjattava myös tässä vaihtoehdossa. Forsby skolaan yhdistetään:

- Forsby skolan oppilaat
- Kyrkoby skolan oppilaat
- Isnäs skolan oppilaat

KUSTANNUKSET;

Investointien rakentamiskustannukset (sisältäen irtaimen omaisuuden hankinnan ei sisällä väistö- ja purkukustannuksia):

6,2 M€

15 vuotta

Ylläpitokustannukset sisältäen ylläpidon ja siivouskustannukset: 12,8 M€

Toiminnan kustannukset sisältäen henkilökunnan, kuljetusten ja ruokahuollon: 27,2 M€

Yhteensä: 40,0 M€

Väistökustannukset (10 kk): 0,5 M€

5 Työryhmän ehdotus Loviisan kouluverkosta

Kaupungin sopeuttamistarve on 6 miljoonaa euroa vuosina ja 2014 - 2017. Tästä sivistyskeskuksen osuus tulee samalla aikavälillä olemaan 1,8 miljoonaa euro eli 30 % koko kaupungin sopeuttamistarpeesta. Sivistyskeskus on vuosina 2014 ja 2015 toteuttanut sopeuttamistoimenpiteitä joiden rahoitusvaikutus on ollut n. 750 000 euroa ja vuonna 2016 on tavoitteena sopeuttaa 100 000 euroa. Sivistyskeskuksen talous tulee saada sopeutettua ja vakaamalle pohjalle. Tämä vaatii rakenteellisia muutoksia kouluverkkoon, jotta sopeuttamistarpeen edellyttämät summat on mahdollista toteuttaa.

Työryhmä on ehdotuksessaan arvioinut kouluverkkoa kokonaisuudessaan ja työryhmän ehdotus perustuu sekä opetuksen järjestämisen että oppimisen näkökulman lisäksi kokonaisuutaloudellisuuteen, kuntatalouteen ja sen haasteisiin sekä lähitulevaisuuden näkyymiin.

Edellisessä luvussa (luku 4) on tuotu esille ne vaihtoehdot kustannusvaikutuksineen kouluverkon kehittämiseksi perusopetuksessa, jotka työryhmä on yhdessä ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa selvittänyt vuoden 2015 aikana. Vaihtoehtotarkastelun perusteella työryhmä on luvussa 5.1 päättänyt esittämään yhtä vaiheistettua vaihtoehtoa, joka on toteutettavissa vuoteen 2021 mennessä.

Luvussa 5.2 työryhmä ehdottaa myös muita jatkoselvitettäviä toimenpiteitä, jotka ovat osa koulutoiminnan kokonaisuutta, mutta tulevat vaatimaan erillisiä päätöksiä vuoden 2016 aikana tai sitä myöhemmässä vaiheessa.

5.1 KOULUVERKON MUUTOKSET PERUSOPETUKSESSA 2017-2021

Työryhmä ehdottaa, että Loviisan kouluverkkoa tulisi vuosina 2017–2021 muokata vaiheittain. Työryhmän ehdotus on vaiheistettu neljään vaiheeseen siten, että investointeja ei tehdä vuosina 2016-2017, mutta jo syksyllä 2017 muodostetaan isompia perusopetuksen yksiköitä. Toisessa vaiheessa vuosina 2018-2019 toteutetaan Harjurinteen koulun laajennus, joka mahdollistaa Valkon koulun siirtämisen Harjurinteen kouluun. Kolmannessa vaiheessa, vuosina 2017-2020, investoidaan ruotsinkieliseen koulukeskukseen, joka 1.8.2020 lähtien mahdollistaa kouluverkon kolmannen vaiheen uudelleenmuodostamisen. Koskenkylän kouluhanke, joka valmistuu 1.8.2021 on kouluverkon neljäs vaihe.

Työryhmän ehdotus toteutetaan vaiheittain seuraavin toimenpitein ja seuraavalla aikataululla:

VAIHE 1: 1.8.2017 (ilman investointeja):

Kyrkobyskolan oppilaat ja Isnäs skolan oppilaat siirretään Forsby skolaan.

Tessjö skolan oppilaat siirretään Generalshagens skolaan.

Tesjoen koulun oppilaat siirretään Harjurinteen kouluun.

Teutjärven koulun oppilaat siirretään Kirkonkylän kouluun.

VAIHE 2: 2018 – 2019 (investoidaan):

Vuosina 2018-2019 toteutetaan Harjurinteen koulun laajennus, joka mahdollistaa Valkon koulun siirtämisen Harjurinteen kouluun 1.8.2019 lähtien.

VAIHE 3: 2017 – 2020 (investoidaan):

Ruotsinkielinen koulukeskus toteutetaan vuosina 2017-2020 vaihtoehto 1 – ”Iso RKK”:n mukaisesti.

1.8.2020:

- Generalshagens skolan oppilaat (sisältäen Tessjö skolan oppilaat) siirretään ruotsinkieliseen koulukeskukseen
- Haddom skolan oppilaat siirretään ruotsinkieliseen koulukeskukseen

VAIHE 4: 2017 – 2021 (investoidaan):

Koskenkylän koulukeskushanke toteutetaan ajalla 2017 – 2021 vaihtoehto 1b:n mukaisesti sisältäen uuden lähikirjaston.

1.8.2021:

- Koskenkylän koulun oppilaat siirretään Koskenkylän koulukeskukseen
- Isnäsin koulun oppilaat siirretään Koskenkylän koulukeskukseen
- Forsby skolan oppilaat (sisältäen Kyrkoby skolan oppilaat ja Isnäs skola) toimivat Koskenkylän koulukeskuksessa.

Edellä mainittujen investointihankkeiden kokonaissumma on 25,8 miljoonaa euroa.

Työryhmä ehdottaa, että toisessa vaiheessa vuosina 2018-2019 toteutetaan Harjurinteen koulun laajennus, joka mahdollistaa Valkon koulun siirtämisen Harjurinteen kouluun lukuvuoden 2019-2020 alusta. Harjurinteen koulun laajentaminen luo edellytykset eheälle kokonaisuudelle ja parantaa samalla koko koulun toimintaa ja käytettävyyttä.

Työryhmä ehdottaa lisäksi, että ruotsinkielisen koulukeskuksen suunnittelu aloitetaan keväällä 2017 ja että se valmistuu 1.8.2020 mennessä. Perusteluina tähän on että Lovisanejdens högstadiumin rakennus on tullut peruskorjausikään. Se on kokonaisuudessaan tyydyttävässä kunnossa, mutta ulkopuoleisten pintarakenteiden osalta välttävissä kunnossa. Sisäilmaan liittyviä haasteita ilmenee ajoittain. Korjausaste arvioitiin jo vuonna 2009 87,5 prosenttiin eli erittäin korkeaksi. Teknistaloudellisena ylärajana peruskorjausinvestoinneissa pidetään yleisesti 80 prosenttia, tätä ylittäviltä osilta uudisrakentaminen tulee kokonaistaloudellisesti edullisemmaksi.

Koskenkylän kouluhankkeen suunnittelu käynnistetään työryhmän ehdotuksen mukaisesti syksyllä 2017 ja se olisi valmis käyttöönotettavaksi 1.8.2021 mennessä.

1.8.2021 lähtien Loviisan kouluverkon muodostavat seuraavat koulut:

* Harjurinteen koulu, jossa toimii Tesjoen koulu ja Valkon koulu sekä Myllyharjun lukio.

* Ruotsinkielinen koulukeskus, jossa toimii Generalshagens skola, Haddom skola, Tessjö skola, Lovisanejdens högstadium ja Lovisa Gymnasium

* Koskenkylän koulukeskus, jossa toimii Koskenkylän koulu, Isnäsin koulu sekä Forsby skola, Kyrkoby skola ja Isnäs skola.

* Kirkonkylän koulu, jossa toimii Kirkonkylän koulu ja Teutjärven koulu

* Sävträsk skola

Työryhmän perustelut edellä mainitulle vaiheistetulle vaihtoehdolle:

Loviisan kaupunginvaltuusto hyväksyi kaupungin talousarvion ja taloussuunnitelman vuosille 2016–2018 kokouksessaan marraskuussa 2015. Kaupunginvaltuusto hyväksyi samalla kaupungin investointiohjelman vuoteen 2021 saakka. Koulu- ja päiväkotinvestointeihin kaupunginvaltuusto päätti varata yhteensä 25,8 miljoonaa euroa vuosille 2017–2020. Investointivaroista 20,8 miljoonaa euroa kohdentuu kouluihin.

Ehdotetut vaihtoehdot ovat sekä toiminnan, ylläpidon että talouden näkökulmasta suotuisimmat.

Ratkaisuista muodostuu johdonmukainen ja selkeä kokonaisuus. Opetuksen näkökulmasta esitetty vaihtoehto luo erinomaiset puitteet, jossa opetusta pystytään antamaan uusien 1.8.2016 käyttöön otettavien opetussuunnitelmien mukaisesti. Myös eri luokka-asteiden synergioita päästään hyödyntämään mahdollisimman hyvin. Lisäksi vaihtoehto mahdollistaa tilat, joissa tilatehokkuus on mahdollisimman korkea.

Investointihankkeiden (Harjurinteen koulun laajennus, ruotsinkielinen kouluhanke; vaihtoehto 1 ja Koskenkylän kouluhanke; vaihtoehto 1 b) kokonaissumma on 25,8 miljoonaa euroa. Lisäksi tulee huomioida Sävträsk skolan ja Kirkonkylän koulun peruskorjaukset, joten kustannus ylittää nykyiseen investointisuunnitelmaan varatun summan 5,3 miljoonalla eurolla.

Kouluverkon muutokset tulisi kuitenkin toteuttaa työryhmän ehdotuksen mukaisesti vuosina 2017–2021, koska luvussa 4.3 tehtyjen vaihtoehtotarkastelujen ja kustannusvertailujen perusteella työryhmän ehdotus on pitkällä aikajänteellä kokonaistaloudellisesti edullisin. Vertailu perustuu sekä rakentamis-/ investointikustannuksiin sekä 15. vuoden aikajänteellä tehtyihin ylläpitokustannuksiin ja toiminnallisiin kustannuksiin.

Työryhmä ehdottaa, että kouluinvestointien kokonaissumma 25,8 miljoonaa euroa tulisi jakaa seuraavasti vuosille 2017 - 2021:

Vuosi	Ruotsinkielinen koulukeskus ja Koskenkylän koulukeskus sisältäen uuden lähikirjaston Koskenkylään sekä Harjurinteen koulun laajennus
2016	-
2017	0,4 milj. €
2018	6,2 milj. €
2019	8,0 milj. €
2020	7,2 milj. €
2021	4,0 milj. €
2022	-
Yhteensä	25,8 milj. €

Yllä mainitun kokonaisinvestointisumman lisäksi tulee huomioida vähintään PTS:n mukaiset investoinnit, jotka kohdentuvat seuraaviin kouluihin vuosina 2016-2024:

- Sävträsk skola: 0,7 M€
- Kirkonkylän koulu: 1,1 M€

Työryhmän ehdotuksen kustannusvaikutukset, toiminta sisältäen ruokahuollon

Säästö €/vuosi	Ehdotuksen kumulatiivinen säästö 2017-2031 (15 vuotta) €
676 400	8,2 M€

5.2 MUUT KEHITTÄMIS- JA TOIMENPIDE-EHDOTUKSET

Työryhmä on myös kokonaisselvityksen valmistelun aikana pohtinut ja aloittanut alla olevien muiden kehittämisehdotusten valmistelutyön:

a. Oppilaaksiottoalueet

Jos valtuusto keväällä 2016 päättää, että kouluverkko säilytetään nykyisellään merkitsee se sitä, että Loviisassa jatkuisi kaikkien peruskoulujen ja kahden lukion toiminta muuttumattomana.

*Työryhmän toimenpide-ehdotus: Työryhmä esittää, että koulujen oppilaaksiottoalueet tarkistetaan keväällä 2016 sivistyslautakunnan päätöksellä ja niihin tehdään pieniä muutoksia, koulukuljetusten järjeistämiseksi lukuvuoden 2016-2017 alusta liitteen 4 mukaisesti. Oppilaaksiottoalueen muutokset koskisivat lähinnä niitä oppilaita, jotka asuvat Saaristotien varrella ja käyvät Tesjoen koulussa ja Tessjö skolassa.

b. Valtuustoaloitteet

Valtuustoaloite, 20.5.2015 "Koskenkylän koulun rakentaminen"

Kouluhankkeet voidaan rakentaa järjestämällä rahoitus joko omaan taseeseen tai ulkopuolisen tahon, kuten rahoittajan tai rakentajan, taseeseen. Luvussa 3.5 rahoitusvaihtoehdot on esitelty tarkemmin, joskin tekstissä ei ole otettu kantaa mikä olisi kaupungin kannalta tarkoituksenmukaisin vaihtoehto.

*Työryhmän toimenpide-ehdotus: Työryhmä esittää, että jos valtuusto syksyllä 2016, talousarvion käsittelyn yhteydessä päättää, että esim. Koskenkylän kouluhanke toteutetaan työryhmän ehdotuksen mukaisesti vuosina 2017-2021, niin silloin valtuuston tulee myös ottaa kantaa ja valita rahoitusvaihtoehto.

Valtuustoaloite, 10.6.2015 "Koulutuksen järjestäjän velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta"

Selvityksen luvussa 2, "Selvitystyön tavoitteet" on osittain lueteltu ne tavoitteet, jonka perustella tulisi muuttaa Loviisan kouluverkkoa siten, että valtuustoaloitteen ja yhdenvertaisuuslain vaatimat kohdat täyttyvät.

Yhdenvertaisuuslain 1325/2014, 6 §:n mukaisesti koulutuksen järjestäjän ja tämän ylläpitämän oppilaitoksen on arvioitava yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhdyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Edistämistoimenpiteiden on oltava oppilaitoksen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia. Koulutuksen järjestäjän on huolehdittava siitä, että oppilaitoksella on suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Koulutuksen järjestäjän ja tämän ylläpitämän oppilaitoksen on varattava oppilaille ja heidän huoltajilleen sekä opiskelijoille tai heidän edustajilleen mahdollisuus tulla kuulluiksi edistämistoimenpiteistä.

*Työryhmän toimenpide-ehdotus: Työryhmä esittää, että valtuustoaloite käsitellään keväällä 2016 sivistyslautakunnassa, kaupunginhallituksessa ja lopuksi valtuustossa.

c. Koulujen johtajuusjärjestelyt

Vuoden 2015 aikana keskusteluissa sekä sivistyslautakunnassa että organisaatiomuutosvalmistelun yhteydessä on tuotu esille, että koulujen nykyistä johtamisjärjestelmää/rakennetta tulisi selvittää. Sen jälkeen kun valtuusto on tehnyt päätöksen tulevaisuuden kouluverkosta, niin viranhaltijat voivat jatkaa aloitettua valmistelutyötä ja selvittää mahdollisia johtamisjärjestelmän muutoksia ja niiden vaikutuksia.

*Työryhmän toimenpide-ehdotus: Työryhmä esittää, että sivistyskeskuksen valmistelevat viranhaltijat perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osalta laativat koulujen johtajuusjärjestelyistä oman käsiteltävän pykälän sivistyslautakunnalle, valtuuston kouluverkko-päätöksen jälkeen, jonka perusteella lautakunta päättää mahdollisista johtamisjärjestelyjen muutoksista talousarvion puitteissa lukuvuoden 2017 - 2018 alusta.

d. Kielikylpy

Kielikylvyn mahdollisesta tarjoamisesta on keskusteltu paljon Loviisassa. Valtuuston hyväksymässä talousarviossa vuodelle 2016 Koulutus-vastuualueen avaintavoitteessa ”Luoda positiivinen kuva Loviisan kouluista” kohdalla kirjattu, että ”kielikylpytoiminnan perustamisen valmistelu tulee aloittaa”. Kielikylpytoiminnan valmistelu- ja selvitystyö on aloitettu koulutuspäällikön johtaman työryhmän toimesta loppusyksystä 2015 ja työ tulee jatkumaan vuonna 2016. Työryhmä on kokoontunut kolme kertaa. Asiaan liittyvä kysely toimitetaan huoltajille keväällä 2016.

*Työryhmän toimenpide-ehdotus: Työryhmä esittää, että sivistyskeskuksen valmistelevat viranhaltijat jatkavat asian selvittämistä ja valmistelua. Viimeistään syyskuussa 2016, talousarviokäsittelyn yhteydessä, asia tuodaan sivistyslautakunnalle. Päätöksen perusteella lautakunta päättää mahdollisen kielikylpytoiminnan käynnistämisestä syksyn 2017 alusta.

6 Keskustan alueella sijaitsevat päiväkodit

6.1 SELVITYSTYÖN TAVOITTEET

Selvitystyön avulla on tarkoitus antaa kaupungin päättäjille tietoja siitä, miten keskustan alueella sijaitsevien päiväkotinvestointeja priorisoidaan ja millä aikataululla ne on mahdollista toteuttaa.

Selvityksen keskeisenä tavoitteena on kehittää keskustan päiväkotiverkkoa niin, että lapsille, varhaiskasvatushenkilökunnalle voidaan turvata hyvät ja ajanmukaiset työskentelyolosuhteet ja samalla luoda pedagogisesti, taloudellisesti ja tilankäytöllisesti mahdollisimman hyvin toimiva päiväkotiverkkokokonaisuus.

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tarjota alle kouluikäisille lapsille monipuolisia ja laadukkaita varhaiskasvatustalouksia, jotka vastaavat lasten ja heidän perheidensä tarpeita parhaalla mahdollisella tavalla.

Varhaiskasvatus koostuu lapsen suunnitelmallisesta ja tavoitteellisesta kasvatuksesta, opetuksen ja hoidon muodostamasta kokonaisuudesta, jossa painottuu pedagogiikka. Sitä ohjaavat lait ja asetukset ja sitä toteutetaan varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti lapsen yksilöllisiä tarpeita ja kasvuedellytyksiä vastaavasti.

Tavoitteeksi asetetaan päiväkotiverkon kehittäminen niin, että mm.:

- päiväkotiryhmien koot antavat lapsille mahdollisuuden saada laadukasta, varhaiskasvatussuunnitelmaan perustuvaa sekä omien edellytystensä mukaista varhaiskasvatusta
- lasten tukipalvelut voidaan järjestää siten, että niiden laatu ja saatavuus on turvattu
- päiväkotiverkkoa koskevassa päätöksenteossa huomioidaan taloudellisuus ja tuottavuus, joka puoltaa suurempaa keskimääräistä yksikkökokoa, tilojen monikäyttöisyyttä ja korkeaa tilojen käyttöastetta

6.2 SELVITYKSEN LÄHTÖKOHDAT

Samassa yhteydessä kun varsinainen työryhmä on selvittänyt perusopetuksen kouluverkkoa, niin tarkasteluun on myös otettu mukaan seuraavat keskustassa sijaitsevat 6 päiväkotia: Rauhalan päiväkotia, Tessjö daghem/Tesjoen päiväkotia, Kuggom, Valkon päiväkotia/ Valkom daghem, Määrilahden päiväkotia ja Vilekulla daghem.

Selvitystyöhön ovat osallistuneet: vt. varhaiskasvatuspäällikkö Pia Nyström, päiväkodinjohtaja Sofia Hoff, päiväkodinjohtaja Päivi Ahola, koulutuspäällikkö Timo Tenhunen, taloussuunnittelija Siv Mårtens, tilapäällikkö Antti Kinnunen ja sivistysjohtaja Thomas Grönholm. Ulkopuolisena asiantuntijana on toiminut Tilakonsultit TM2Oy.

6.3 LAPSIENNUSTEET

Alla olevan aluejakoon perustuvan taulukon mukaan lapsimäärä Loviisassa on nousujohteinen vuoteen 2012 saakka, jonka jälkeen määrä on laskeva.

Vuonna 2009 lapsia syntyi 156 ja syksyllä 2015 päivitetyn ennusteen mukaan lapsia syntyi 130 vuonna 2014. Ennusteesta käy ilmi, että syntyneiden lasten määrä on pudonnut vuodesta 2009 vuoteen 2014 n. 18 %.

	Isnäs	Koskenkylä	Pernajan kk	Sävträsk	Kuggom	Hommansby	Loviisan keskusta	Valko	Tesjoki	Ruukki	Summa
2009	8	26	11	9	11	6	57	5	15	8	156
2010	6	29	9	16	3	1	55	12	12	14	157
2011	8	19	5	13	6	5	54	13	14	9	146
2012	7	27	6	7	3	1	70	12	19	10	162
2013	7	16	5	9	7	5	52	7	11	4	123
2014	9	27	5	14	3	3	40	8	16	5	130
2015	7	21	8	11	1	3	41	6	13	5	116
Summa	29	165	49	79	34	24	369	63	100	55	744

Taulukko: Loviisan lapset syntyneet 2009-2015, alueittain. Lähde: Väestörekisterikeskus 2015 ja Loviisan kaupungin neuvola

Pidemmän aikavälin (Tilastokeskus) ennusteen mukaan 1-6 -vuotiaiden määrä Loviisassa vuonna 2017 on 885 lasta ja 837 lasta vuonna 2029. Ennustettu vähennys lapsimäärässä 12 vuoden aikana on 48 lasta eli n. 5 %. (vrt. kuvio, luku 3.2.)

6.4 KESKUSTAN PÄIVÄKOTIKIINTEISTÖT

Loviisan kaupunki teetti ulkopuolisella asiantuntijalla vuoden 2015 aikana kuntoarviot kaikkiin kaupungin kouluihin ja päiväkoteihin. Ulkopuolisena asiantuntijana toimi Ramboll. Jokaisesta rakennuksesta laadittiin oma erillinen kuntoarvioraportti, joka sisältää asbestikartoitusraportin sekä pitkän aikavälin kunnossapitosuunnitelman eli PTS:n. Kuntoarviot tehtiin ohjeen RT 18-11086 eli liike- ja palvelukiinteistöille. Tarkemmat päiväkotikohtaiset tulokset on esitelty liitteessä 3.

6.5 INVESTOINNIT

Loviisan kaupunginvaltuuston 11.11.2015 hyväksymässä talousarviossa vuosille 2016–2018 ja sen investointisuunnitelmassa 2016–2021 on hyväksytty 5 miljoonaa euroa päiväkotien investointihankkeisiin vuosina 2017–2020. Kaupunginvaltuusto on samalla kuitenkin linjannut, että se päättää mahdollisten päiväkoti-investointien toteutuksesta ja järjestyksestä verkkoselvityksen valmistuttua.

Vuosi	Koulujen osuus	Päiväkotien osuus	Yhteensä
2016	-	-	-
2017	0,4 milj. €	0,15 milj. €	0,55 milj. €
2018	6,4 milj. €	-	6,4 milj. €
2019	7,0 milj. €	2,4 milj. €	9,4 milj. €
2020	7,0 milj. €	2,45 milj. €	9,45 milj. €
2021	-	-	-
2022	-	-	-
Yhteensä	20,8 milj. €	5 milj. €	25,8 milj. €

6.6 VAIHTOEHTOJEN TARKASTELU VARHAISKASVATUKSESSA

Eri vaihtoehtojen tarkastelussa on kiinnitetty huomiota keskustan päiväkotiverkon muutoksiin ja niiden taloudellisiin vaikutuksiin pidemmällä aikavälillä sisältäen:

- investointien rakentamiskustannukset
- ylläpitokustannukset sisältäen ylläpidon ja siivouskustannukset (15 vuotta)
- toiminnan kustannukset sisältäen henkilökunnan, kuljetusten ja ruokahuollon (15 vuotta)

Kustannusmuutosten vertailu on tehty perustuen vuoden 2014 tilipäätöstietoihin.

Tarkastelun kohteena on kolme eri vaihtoehtoa; kaksi vaihtoehtoista mallia sekä nykytilanne. Vaihtoehtoisissa malleissa toteutetaan 7+7-ryhmäinen päiväkotitoimitus (sekä ruotsinkielisiä että suomenkielisiä ryhmiä) joko Generalshagens skolan tontille tai Harmaakallio II-alueelle.

- **Vaihtoehto 1:** päiväkotitoimitus sijoitetaan Generalshagens skolan tontille

Vaihtoehto mahdollistaa virikkeellisen päiväkotiympäristön, jossa päästään hyödyntämään keskusta-alueen palveluita päiväkotitoiminnassa. Vaihtoehto mahdollistaa myös esikoulu-yhteistyön. Sijainnilla on hyvä saavutettavuus kaikilla liikennemuodoilla. Liikennejärjestelyt (erityisesti saattoliikenne) vaativat tarkkaa suunnittelua ja lisäjärjestelyjä

KUSTANNUKSET;

Investointien rakentamiskustannukset: (sisältäen irtaimen omaisuuden hankinnan ei sisällä väistö- ja purkukustannuksia): 8,3 M€

15 vuotta

Ylläpitokustannukset sisältäen ylläpidon ja siivouskustannukset: 7,7 M€

Toiminnan kustannukset sisältäen henkilökunnan ja ruokahuollon: 34,6 M€

Yhteensä: 42,3 M€

- **Vaihtoehto 2:** päiväkotitoimitus sijoitetaan Harmaakallio II- tontille

Vaihtoehdossa keskusta-alueen palveluiden hyödyntäminen päiväkotitoiminnassa on hankalampaa kuten myös esikoulu-yhteistyön. Saavutettavuus nykytilanteessa on hyvä yksityisautolla ja lähiympäristöstä kävellen, julkisella liikenteellä ei niinkään. Saattoliikenne ja pysäköintipaikat on helppo järjestää tontille.

KUSTANNUKSET;

Investointien rakentamiskustannukset:(sisältäen irtaimen omaisuuden hankinnan ei sisällä väistö- ja purkukustannuksia): 8,3 M€

15 vuotta

Ylläpitokustannukset sisältäen ylläpidon ja siivouskustannukset: 7,7 M€

Toiminnan kustannukset sisältäen henkilökunnan ja ruokahuollon: 34,6 M€

Yhteensä: 42,3 M€

- **Nykytilanne:**

Päiväkotiverkon säilyttäminen nykyisellään merkitsisi sitä, että Loviisassa jatkuisi kaikkien päiväkotien toiminta nykyisissä kiinteistöissä.

Huoltajien näkökulmasta tämä vaihtoehto saattaa ymmärrettävästi tuntua hyvältä ja turvalliselta. Oma tuttu päiväkotitoimitus pysyy ennallaan.

KUSTANNUKSET;

Investointien rakentamiskustannukset: (sisältäen irtaimen omaisuuden hankinnan ei sisällä väistö- ja purkukustannuksia): 7,2 M€

15 vuotta

Ylläpitokustannukset sisältäen ylläpidon ja siivouskustannukset: 9,8 M€

Toiminnan kustannukset sisältäen henkilökunnan ja ruokahuollon: 36,1 M€

Yhteensä: 45,9 M€

6.7 TYÖRYHMÄN EHDOTUS KESKUSTAN PÄIVÄKOTIVERKOSTA

Työryhmä on ehdotuksessaan arvioinut keskustan päiväkotiverkkoa ja päiväkotiverkkoa kokonaisuudessaan peilaten niitä lapsimääriin ja ennusteisiin ja työryhmän ehdotus perustuu sekä varhaiskasvatuksen järjestämisen että pedagogisen näkökulman lisäksi kokonaistaloudellisuuteen, kuntatalouteen ja sen haasteisiin sekä lähitulevaisuuden näkyymiin.

Edellisessä luvussa (luku 6.6.) on tuotu esille ne vaihtoehdot kustannusvaikutuksineen keskustan päiväkotiverkon kehittämiseksi, jotka työryhmä on selvittänyt vuoden 2015 aikana.

Kaupunginvaltuuston marraskuussa 2015 hyväksymässä talousarviossa vuosille 2016–2018 ja sen investointisuunnitelmassa 2016–2021 on hyväksytty 5 miljoonaa euroa päiväkotien investointihankkeisiin vuosina 2017–2020. Vaihtoehtotarkastelun perusteella voidaan todeta, että jos investoidaan kahteen päiväkotiin, niin kustannus on 8,3 miljoonaa euroa. Investointikustannukset ylittävät siis arvioidun summan 3,3 miljoonalla eurolla.

Edellä mainitun perusteella työryhmä on päättänyt ehdottamaan vaihtoehtoa, jossa päiväkotirakennetaan/sijoitetaan Generalshagens skolan tontille.

Kyseinen vaihtoehto on toteutettavissa alla olevan investointisuunnitelman mukaisesti siten, että suunnittelu käynnistetään vuonna 2018 ja varsinainen rakentaminen tapahtuu vuosien 2019 ja 2021 välillä joko omaan taseeseen tai ulkopuolisen tahon, kuten rahoittajan tai rakentajan, taseeseen. Vaihtoehto edellyttää, että valtuusto viimeistään syksyllä 2017 talousarvion 2018 hyväksymisen yhteydessä hyväksyy ehdotettavat päiväkotien investoinnin kaupungin investointisuunnitelmaan.

Vuosi	Päiväkotien osuus
2016	-
2017	-
2018	0,15 milj. €
2019	2,4 milj. €
2020	2,45 milj. €
2021	3,6 milj. €
2022	-
Yhteensä	8,3 milj. €

Lähteet:

Koskenkylän koulun hankesuunnitelma, Kari.O.Laine (2014)

Liike- ja palvelukiinteistön kuntoarvio, kuntoarvioijan ohje, Rakennustietosäätiö RTS, (2012))

Loviisan koulujen ja päiväkotien PTS vuosille 2016-2024, Ramboll (2015)

Loviisan kouluverkon kehittämissuunnitelma 2015–2020, loppuraportti (2014)

Loviisan ruotsinkielinen koulukeskus ja keskustan päiväkodit hankesuunnitelma, Tilakonsultit TM2 Oy (2015)

Loviisan neuvolan syntyvyystiedot (2015)

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen kustannuskehitys 2014, Kuntaliitto, Kouluikkuna (Juha Karvonen, Mikko Svartsjö)

Senioripalvelujen tehostetun palveluasumisen ja laitoshoidon kehittämissuunnitelman toinen vaihe (hankesuunnitelma) ja kolmas vaihe (toteuttaminen), Loviisan kaupunginvaltuuston pöytäkirja 20.5.2015 § 60)

Tilastokeskuksen väestöennusteet

Väestörekisterikeskuksen väestötiedot